interpress
NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN ULUS...
İSTANBUL
EKONOMİ
Yayın Tarihi : 16.08.2024
Sayfa : 13
Medya Tiraj : 42297
StxCm : 715,83

DEPREME DAYANIKLI YAPILAR

Gündemde taşınma var

Olası Marmara Depremi'nin yaratacağı riskleri en aza indirebilmek için bir süredir bölge sanayisinin Anadolu'ya taşınması gündemde. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, EKONOMİ'ye yaptığı açıklamada, "Yalnızca deprem riskini değil en son müsilaj hadisesinde de gördüğümüz çevre felaketini de yönetebilmek için sanayinin Marmara dışına kaydırılması önemli" diyor.

HÜSEYİN GÖKÇE / ANKARA

Deprem gerçeğini en acı şekilde yaşayan Türkiye, bu alandaki hazırlıklarını son derece etkin yürütmesi gereken ülkelerin başında geliyor. Depremin vereceği hasarların şiddetinin azaltılabilmesi için her alanda ciddiyetle yürütülmesi gerekiyor bu hazırlıklar. İstanbul merkezli beklenen Marmara Depremi, iş yaşamı açısından da çok büyük riskler barındırıyor. Türkiye'nin milli gelirinin yüzde 42'si, toplam istihdamının yüzde 28'i ve ihracatının yüzde 61'ini, Marmara Denizi etrafındaki iller tarafından gerçekleştiriyor. Olası bir Marmara depreminde, İstanbul'daki sanayi ve üretim tesislerinin yüzde 90'ının hasar görebileceği tahminleri yapılıyor.

Her ne kadar 1999 ve özellikle 6 Şubat depremlerinin ardından bölge tesislerinde çok sayıda güçlendirme faaliyetleri gerçekleştirildiyse de iş dünyasının gündeminde daha köklü çözüm stratejisi bulunuyor. Başta Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olmak üzere, iş yaşamının pek çok temsili kuruluşu Marmara Bölgesi'nde risk altındaki illerdeki sanayinin güvenli bölgelere taşınması konusunda önerilerde bulunuyor. Konya Sanayi Odası için TEPAV tarafından hazırlanan raporda, Konya'nın 12 OSB'si ile birlikte Marmara Havzası'nın yükünün hafifletmeye talip olduğu ifade edildi.

Taşınma konusunda bir bölgenin daha doğrusu bir havzanın yeni üretim merkezi yapılması konusunu işleyen bir rapor da yakın zamanda yayımlandı. Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM), "Bir Ekonomi Güvenliği Meselesi: Marmara-Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü" Raporu'nda İstanbul, Kocaeli ve Bursa'daki sanayi tesislerinin önemli bir kısmının Aksaray, Ankara, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat'a taşınması konusunu ayrıntıları ile ele aldı. Raporda belirtilen bölgeye, Adana, Mersin ve İskenderun da eklenerek, deniz bağlantısı da sağlandı.

"Orta Anadolu Bölgesi, yeni Marmara özelliğine sahip"

1980'nden sonra Türkiye'de sanayinin, büyük metropollerin dışına taştığını ve Anadolu'da bir dizi yeni sanayi merkezi ortaya çıktığını kaydeden TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, EKONOMİ'ye yaptığı açıklamada, "Orta Anadolu Bölgesi de artık yeni Marmara Bölgesi olma potansiyeline sahip. Yalnızca deprem riskini değil en son müsilaj hadisesinde de gördüğümüz çevre felaketini de yönetebilmek için sanayinin Marmara dışına kaydırılması önemli" dedi. Hisarcıklıoğlu, "Sıkışıklık bizatihi Marmara'nın sıçrama kabiliyetini de olumsuz etkiliyor. Aslında Marmara seyrekleşirse, İstanbul'daki yoğunlaşma azaltılabilirse bugüne kadar ülkemizde üretilmeyen ürünlere burada odaklanmak ve yeniliklere yönelmek de daha kolaylaşacak. Yani Marmara'da teknoloji ve inovasyon odaklı yeni bir sanayinin yükselmesi için de alan açılacak" diye konuştu.

Konya, 12 OSB'si ile taşınmaya talip

Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, "Türkiye'de üretimin ve ihracatın büyük bölümünün Marmara'da yoğunlaşması sanayinin geleceğini tehdit ediyor. Ülkemizin, deprem riskinin düşük olduğu Konya merkezli yeni bir sanayi aksına ihtiyacı var. Konya olarak Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında bu planlı dönüşüme ve yeni yatırımlara talibiz" dedi.

6 KAT
6 ŞUBAT DEPREMLERİNİN, MARMARA DEPREMİNDEN MALİYET FARKI

100 MİLYAR $
KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ'NİN BİLANÇOSU

MARMARA'NIN YOĞUNLUĞU AZALTILMALI

M. Rifat Hisarcıklıoğlu
TOBB Başkanı

Doğru teşvik sistemiyle taşınma tasarlanabilir

Hem İstanbul ve Marmara'nın depreme hazırlığını artırmalı ve aynı zamanda sanayiyi Marmara dışına taşıyarak riski azaltmayı düşünmeliyiz. Bu değişimin bir anda olabilmesi mümkün değil, fabrikaları birden söküp götürmek akla uygun değil. Ama zaman içinde ve doğru bir teşvik sistemi tasarlanırsa olabilir. Ankara'dan Adana'ya giden otoyolun tamamlanması, sanayinin Orta Anadolu'ya kaydırılabilmesine yönelik güzel bir fırsat sunuyor. Bu durumda Orta Anadolu ile Doğu Akdeniz hattında yeni bir sanayi kuşağını tahayyül edebilmek artık mümkündür. Marmara seyreklişirse, İstanbul'daki yoğunlaşma azaltılabilirse bugüne kadar ülkemizde üretilmeyen ürünlere burada odaklanmak ve yeniliklere yönelmek de daha kolaylaşacak. Yani Marmara'da teknoloji ve inovasyon odaklı yeni bir sanayinin yükselmesi için de alan açılacak.

Sayit Ardıç
Ankara Sanayi Odası Başkanı

Sanayi tesisleri riski düşük bölgelere kaydırılmalı

Başta İstanbul olmak üzere Marmara Bölgesi'nde riskli alanlarda bulunan sanayi tesislerimizin deprem riski düşük bölgelere kaydırılması gerekmektedir. Bu konuda vakit kaybedilmeden harekete geçilmelidir. Bir stratejiyle aşamalı olarak, sanayi ve ticaret işletmeleri depreme dayanaklı hale getirilmeli, rezerv alanlarına, deprem riski düşük olan bölgelere ve illere yönlendirilmelidir. Bu şekilde muhtemel deprem zararı azaltılırken, plansız kentleşme ve çevresel sorunlar da asgariye indirilecektir. Bölgesel eşitsizlik de giderilerek ülkemizin kalkınma hedeflerine dönük önemli bir adım atılabilecektir. Olası bir Marmara depremi için Türkiye'nin finansal sistemine yönelik tedbirler de mutlaka alınmalıdır. Kamu bankalarının genel müdürlükleri İstanbul Finans Merkezi'ne taşınmıştı. Şimdi bazı bankaların operasyonel kritik birimlerini Ankara'da yedeklemeye başladıklarını duyuyoruz. Tüm bunları dikkate aldığımızda, TC Merkez Bankası'nın İstanbul'a taşınması kararı da yeniden gözden geçirilmelidir.

Erdal Bahçıvan
İstanbul Sanayi Odası Başkanı

Sanayi tesislerinin dayanıklılık envanteri çıkarılmalıdır

İstanbul'daki tüm sanayi firmalarının samimi ve sağlıklı bir check-up'ının yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü İstanbul içerisindeki binalar eski ve çok katlı. Bu check-up neticesinde uygun olmayan binaların da çok hızlı bir şekilde dönüşümlerinin yapılması elzem. Her şeyden önce İstanbul'daki sanayi tesislerinin depreme dayanıklılık durumunu ortaya çıkaracak bir envanter çalışmasına da acilen ihtiyacımız var. İstanbul'da "kentsel dönüşüm" benzeri bir "sanayi dönüşümü" programının ivedilikle başlatılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu kapsamda, güçlendirilmesi gereken sanayi ve ticaret binaları için KDV düzenlemeleri dahil çok farklı teşviklerin gündeme getirilmesini savunuyoruz. Sigorta müessesi de bir otokontrol aracı olarak kullanılmalıdır. Deprem Bakanlığı, Deprem Bilim Kurulu gibi yapılar mutlaka gündemimize gelmelidir. Bu coğrafyanın en büyük potansiyel problemi, en büyük potansiyel riski depremdir.

Hakan Sefa Çakır
Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı

Orta Anadolu Havzası, yeni bir Marmara olacaktır

Dünyanın ilk 10 ekonomisi girme hedefi, Marmara Bölgesi'ne sıkışan üretimle gerçekleşmez. Tüm ekonomik değerlerin bir bölgeye sıkıştırılması, bölgede büyük bir depremin kapıda olduğu bir dönemde yeni yatırımlarının hala buraya yapılması akılcı değil. Kahramanmaraş merkezli depremler gibi büyük bir felaketin Marmara'da yaratacağı olumsuz etkiyi tahmin edemiyoruz. Konu ulusal güvenlik meselesi olarak ele alınmadır. TSO olarak uzun süredir 'Doğu Akdeniz Ekonomi Havzası' adıyla, Marmara'ya alternatif oluşturacak yeni bir ekonomi bölgesini gündemde tutmaya çalışıyoruz. Konuya ilk sahip çıkan isimlerden TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, 'Orta Anadolu Sanayi Havzası' projesiyle bu vizyonu genişletti, Mersin ve İskenderun'la buluşacak. Orta Anadolu Sanayi Havzası'yla, ekonomiye yeni bir Marmara ilave edilecektir. Sorun sürecin yavaş gitmesi ve iller arasında tam koordinasyon yaratılamamasıdır.